

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN 100. YILI
7/11869-GK.145
GÜNLÜDÜR
22 Temmuz 2024

Sayı : 64272063-610- 270067
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/11869)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1429564 sayılı yazınız.

Çorum Milletvekili Sayın Mehmet TAHTASIZ'ın tarafıma tevcih ettiği 7/11869 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**ÇORUM MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET
TAHTASIZ'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
CEVAPLAR**

**DÖNEM
28-2**

**ESAS NO
7-11869**

Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS) Projesi kapsamında yürütülen tüm iş ve işlemler 12 Mayıs 2010 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti’nde Akkuyu Sahası’nda Bir Nükleer Güç Santralının Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma (Hükümetlerarası Anlaşma)” hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Akkuyu Nükleer A.Ş. proje şirketi özel hukuk hükümlerine tabi olarak kurulmuş bir ticaret şirketi olup şirket yönetimi, şirketin temsili konularında yetkilidir. Ancak “Hükümetlerarası Anlaşma”nın 5’inci maddesinin beşinci fıkrasına göre hisselerin dağıtımı, yöneticilerin atanması, paydaşların yatırım biçimi, hisselerin transferine ilişkin kısıtlamalar, proje şirketi ve projeye uygulanabilir finansman mekanizmaları ile proje şirketinin şirket yönetimine ilişkin hususlar ulusal güvenlik ve ekonomi konularında ulusal çıkarların korunması amacıyla Türk Tarafı’nın rızasını gerektirmektedir.

Akkuyu nükleer santral sahasının mülkiyeti devletimize ait olup, sadece süreli olarak kullanma hakkı Türk mevzuatına göre kurulmuş olan ve ilgili mevzuat usul ve esaslarınca denetime tabi olan bahsi geçen Proje Şirketine verilmiştir. Santralin inşa, işletme ve işletme sonrası dönemleri süresince başta Nükleer Düzenleme Kurumu (NDK) olmak üzere Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA) ve diğer kamu denetimleriyle üçüncü tarafların gözetimine açık olacaktır.

Artan enerji talebimizin karşılanmasının yanında 2053 yılı net sıfır emisyon hedefi göz önüne alınarak Türkiye Ulusal Enerji Planı’nı yayımladık. Bu plana göre enerji verimliliğinin sağlanması, yenilenebilir enerji kaynaklarının artırılması, nükleer enerji ve yerli kaynakların azami düzeyde kullanılması hedeflenmektedir. NGS’lerin mevsim ve iklim şartlarından bağımsız şekilde günün her saati elektrik üretimine devam edebilen baz yük santraller olması ve elektrik üretiminde karbon salımı yapmaması sebebiyle baz yük olarak elektrik piyasasında faaliyet gösteren ithal hidrokarbon yakıtlı santraller NGS’ler ile ikame edilecek, böylece enerjide dışa bağımlılık azalırken karbon emisyonu sıfır olan güvenilir bir enerji kaynağı portföyümüze dahil edilmek suretiyle kaynak çeşitliliği sağlanmış olacaktır.

VVER tipi reaktörler, dünyada en fazla işletim ömrüne ve reaktör sayısına sahip PWR (Basınçlı Su Reaktörü) tipi reaktörlerin Rus versiyonlarıdır. VVER tipi reaktörlerin ilk üretimi 1970’lere kadar uzanmakta olup, Akkuyu’ya kurulacak VVER-1200 tipi reaktörler, 3+ Nesil (Gen III+) reaktörlerdir. Söz konusu reaktörler, işletmede olan VVER-1000 tipi reaktörlerin mevcut işletme ömrü, güvenliği, gücü ve termal verimi artırılmış modelleridir. Diğer taraftan, VVER-1200 tipi reaktörler, VVER-1000 tipi reaktörlere göre daha yüksek güvenlik seviyesine sahiptir. Bu çerçevede ek güvenlik sistemlerini içermektedir. Gerek tasarımı gerekse güvenlik sistemleri ile VVER-1200’ler Rusya, Avrupa ve UAEA gerekliliklerine uygundur. Günümüzde Rusya başta olmak üzere Çin, Macaristan, Slovakya, Ukrayna, Finlandiya, Hindistan, İran, Çekya, Bangladeş ve Belarus gibi ülkelerde işletme halinde bulunan VVER tipi reaktörlerin yanı sıra inşa halinde ve planlanma aşamasında bu reaktör tipini tercih eden ülkeler de mevcuttur.

Akkuyu NGS projesi kapsamında yüksek yerlileştirme oranları ve yetişmiş yerli insan kaynağının maksimum düzeylere çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, projede toplam 6,5 milyar Amerikan Doları yerlileştirme hedefi bulunurken Şubat 2024 itibarıyla 5,25 milyar Amerikan Doları yerlileştirme gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında 300’den fazla alt yüklenici bulunmakta olup, bunların 160’ı Türk şirketleridir.

Kendi insan kaynağımızdan en yüksek düzeyde faydalanabilmek adına “Hükümetlerarası Anlaşma” kapsamında nükleer alanda eğitim amacıyla toplam 317 Türk öğrenci Rusya’ya gönderilmiş olup, bu öğrenciler eğitimlerini tamamlayarak Akkuyu Nükleer A.Ş. bünyesinde işe başlamıştır. Bu öğrencilere ek olarak, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında 41 öğrenci daha Rusya’ya yüksek lisans eğitimi için gönderilmiştir. İlaveten, nükleer alanında kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmek üzere, 466 öğrenci YLSY bursu kapsamında yurtdışında eğitim almış ve bu öğrencilerden önemli bir kısmı iş başı

ÇORUM MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET
TAHTASIZ'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
CEVAPLAR

DÖNEM
28-2

ESAS NO
7-11869

yapmıştır.

Kullanılmış yakıtlar, radyoaktif atıklar ve işletmeden çıkarma faaliyetleri 7381 sayılı Nükleer Düzenleme Kanununun 9'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının d bendinde belirtildiği üzere "*Türkiye Cumhuriyeti egemenlik alanında yapılan faaliyetler neticesinde ortaya çıkan radyoaktif atıklar TENMAK tarafından bertaraf edilir.*" ve aynı maddenin g bendinde yer alan "*işletmeden çıkarma çalışmaları Proje Şirketinin sorumluluğundadır*" hükümlerine uygun olarak yürütülecektir. Radyoaktif atık yönetimi ve işletmeden çıkarma çalışmalarının mali sorumluluğunun garanti altına alınması için 7381 sayılı kanunun 10'uncu maddesinde düzenlendiği şekliyle iki farklı özel hesap oluşturulup söz konusu atıkları üreten ve santral işletmecisi belirlenecek katkı paylarını ilgili özel hesaplara yatıracaktır.

Akkuyu Nükleer Güç Santrali sahası 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununun 3'üncü ve 4'üncü maddelerine göre 02/07/2013 tarihinde Bakanlar Kurulu Kararı ile Özel Güvenlik Bölgesi ilan edilmiştir. İşletmeci, Özel Güvenlik Bölgesi de dâhil olmak üzere sahanın emniyetinden sorumludur. Ek olarak, 95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 6'ncı maddesi; "*Nükleer tesislerin ve nükleer maddelerin saha dışı emniyeti İçişleri Bakanlığı tarafından, yetkilendirilen kişi ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının desteği ile yürütülür. Nükleer tesis ve nükleer maddelerin, sorumluluğu yetkilendirilen kişiye ait olan saha içi emniyetine ilişkin beklenmeyen yetersizliklerin oluşması ve yetkilendirilen kişinin veya Kurumun talep etmesi durumunda, İçişleri Bakanlığı saha içi emniyetin sağlanması için gerekli geçici tedbirleri alır.*" hükümleri uygulanacaktır.